

[Statsministeren]

Der er altså sket en forandring på ikke mindre end 124 mia. kr. Det tror jeg ikke nogen vil bestride er en forbedring. Den er ikke stor nok, vi skal op på endnu bedre tal for at nå ned på et betalingsbalanceunderskud, som hedder nul, og jo til sidst et overskud, som gør det muligt for os at begynde at tilbagebetale på gælden. Men det er dog en dramatisk ændring: en lang årrække med underskud på handelsbalancen og nu meget store overskud.

Og så vil jeg sige, at kadencen er altså ganske opmuntrende. For i 1987 var overskuddet på handels- og tjenestebalancen 10,6 mia. kr., i 1988 var det vokset til 22,2 mia. kr., i 1989 nåede vi så op på 32,5 mia. kr., og skønnet for 1990 lyder på 37 mia. kr. Det er en god rytme, som viser, at vores mange arbejdspladser alligevel i de sidste år har fået klart forbedrede arbejdsvilkår, og de har anvendt dem. Vi er bare nødt til at sige: Det må gøres endnu bedre.

I den forbindelse spiller det en rolle, hvordan vi herinde tilrettelægger den overordnede økonomiske politik. Men her er der også opmuntringer. Må jeg f.eks. nævne, at hvor vi for år tilbage havde et kæmpemæssigt spænd mellem den vesttyske og den danske rente, er dette rentespænd nu indsnævret til et par procent. Det betyder noget for lysten og evnen til at sætte aktivitet i gang.

Et andet tema, som har været drøftet i dag, har været underskuddet på statens finanser. Og det er godt og realistisk, at vi drøfter det grundigt, for det er et problem, og det må vi bearbejde. For vi skal væk fra dette underskud igen. Det lykkedes jo et par år. Vi havde faktisk et par år, hvor vi havde et let overskud i statsfinanserne.

Men ser vi nu på udviklingstendensen, må jeg gøre opmærksom på, at også når vi tager de sidste par år – 1989 og 1990 – i betragtning, er vi i en helt anden situation end i gamle dage. I 1982 udgjorde nemlig DAU-saldoen målt som procent af bruttonationalproduktet et underskud på 10,6 pct. Det var meget. I 1989 svarer underskuddet til 2,4 pct. af bruttonationalproduktet, og det ser ud til, at underskuddet i 1990 bliver 2,7 pct. af BNP. Det er en mærkbar forandring, fra 10,6 til 2,4-2,7 pct. Det går klart den rigtige vej.

Så er det rigtigt, at det ikke er uden betydning, at vi har fået et provenu gennem det – hvis jeg må kalde det sådan – kompromis, Folketin-

gets flertal indgik om realrenteafgiftens indførelse. Og det skal der også tages hensyn til. Derfor vil jeg også give den oplysning, at uden realrenteafgiftens provenu ville tallene for 1989 og 1990 være 4,5 pct. og 4,6 pct. Men altså under alle omstændigheder, vi er nu så langt, at selv om vi i år oplever et indtægtssvigt i statsfinanserne, så tynger underskuddet i forhold til vores velstand langt, langt mindre end i gamle dage.

Selvfølgelig er regeringen utilfreds med, at det ser ud til, at vi får et underskud i statsfinanserne på knap 22 mia. kr. i år. Hvis vi borer lidt dybere i baggrunden, synes jeg, jeg har lov at fremhæve, at for så vidt angår udgifterne er de under kontrol. Udgiftsskønnet varierer nu med 1/2 pct. i forhold til december 1989. Vi har altså i skønnet over statens udgifter ramt 1/2 pct. ved siden af. Det er meget lidt, og det er langt, langt mindre end i mange år. Det er ikke her, vi har problemerne. Der er styring på udgifterne. Det, vi har oplevet, er, at indtægterne svigter, og det var også et tema i flere ordføreres indlæg, også i hr. Gert Petersens. Det er korrekt.

Hvad er der sket, og hvorfor? Væksten i samfundsökonomien var skønnet til 2,0 pct. Det ser ud til, at væksten kun bliver 1,4 pct. Det lyder jo ikke af så meget – en forskel mellem 2,0 og 1,4 pct. Men når man må gøre op, hvad det betyder for statens indtægter, så ramler vi ind i et milliardbeløb. For så meget betyder dette.

Grunden til det meste af differencen på indtægtsskønnet er, at væksten blev lidt mindre, end vi havde tænkt, og end vi kunne ønske os. Man kan også sige, at lavinflationen og først og fremmest opbremsningen i det hjemlige forbrug, som i sig selv kan være en ønskværdig ting, har afstedkommet, at statskassen har fået lavere indtægter.

Ja, så vil jeg jo sige, at når vi gør status over, hvor udgifterne i dag befinder sig, hvor niveauet ligger, så har vi da på mange måder haft et bredt samarbejde her i Folketinget. Men jeg må vel også føje til, at det er ikke så kolossalt mange bidrag til besparelserne igennem de otte år, vi har kunnet hente Socialdemokratiets støtte til. Det gælder også mange andre omlægninger, og det gælder i og for sig lige fra de første overordentlig dristige love, firkloverregeringen lagde frem og fik vedtaget i oktober 1982. Der er heldigvis ingen regel uden undtagelse. Der har været områder, hvor vi har haft et godt, bredt samarbejde, og det jeg da glad for.